EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 25.4.2013
COM(2013) 240 final

ZPRÁVA KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, RADĚ A EVROPSKÉMU HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU

o provádění směrnice Rady 2006/117/Euratom o dozoru nad přepravou radioaktivního odpadu a vyhořelého paliva a o její kontrole v členských státech

{SWD(2013) 150 final}

ZPRÁVA KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, RADĚ A EVROPSKÉMU HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU

o provádění směrnice Rady 2006/117/Euratom o dozoru nad přepravou radioaktivního odpadu a vyhořelého paliva a o její kontrole v členských státech

OBSAH

1. Úvod 4
1.1. Souvislosti 4
1.2. Právní rámec 5
1.3. Obecné zásady pro dohled nad zásilkami a jejich kontrolu 6
2. Provádění obecných ustanovení 6
2.1. Provedení směrnice 6
2.2. Standardní dokument pro dozor nad zásilkami a jejich kontrolu 7
2.3. Příslušné orgány 7
2.4. Předávání dokumentů 7
2.5. Poradní výbor 8
2.6. Pravidelné zprávy 8
3. Podávání zpráv členskými státy 8
3.1. Přeprava 9
3.2. Vývoz ze Společenství 9
4. Závěr 10

1. ÚVOD

Směrnice 2006/117/Euratom[1] stanoví systém Společenství pro dozor nad přeshraniční přepravou radioaktivního odpadu a vyhořelého jaderného paliva a pro její kontrolu s cílem zajistit odpovídající ochranu obyvatelstva. Tato směrnice se vztahuje na přeshraniční přepravu, pokud je země původu, země určení a každá ze zemí tranzitu členským státem Společenství. Zajišťuje, aby členské státy, kterých se to týká, byly informovány o přepravě radioaktivního odpadu a vyhořelého jaderného paliva na jejich území nebo přes ně, a aby jim byla dána možnost buď udělit souhlas nebo přepravu odmítnout s odůvodněním.

Směrnice zavádí mechanismus, podle kterého členské státy pravidelně podávají zprávu Komisi a Komise pak Evropskému parlamentu, Radě a Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru. Účelem podávání zpráv je poskytnout praktický přehled o povoleních vydaných v celém Společenství a zjistit, na jaké praktické obtíže členské státy narážejí při provádění směrnice a jak je řeší.

Tato zpráva je první zprávou Komise o provádění směrnice Rady 2006/117/Euratom. Za úvodem v této zprávě následuje:

– zpětná vazba k provádění obecných ustanovení směrnice (kapitola 4);

– souhrnný přehled informací ze zpráv o provádění směrnice podaných členskými státy Komisi. Tyto informace byly sestaveny ve spolupráci s jednotlivými členskými státy. Podrobnosti o provádění směrnice členskými státy jsou uvedeny v pracovním dokumentu útvarů Komise SWD(2013) 150.

V závěru této zprávy je uveden přehled o tom, na jaké problémy je nutné se zaměřit a které se budou řešit v úzké spolupráci s poradním výborem a členskými státy.

1.1. Souvislosti

Radioaktivní odpad produkují všechny členské státy EU. Vzniká při mnohých činnostech, např. při výrobě elektrické energie v jaderných elektrárnách a při použití radioizotopů ve zdravotnictví, průmyslu, zemědělství, výzkumu a vzdělávání. Při provozu jaderných reaktorů vzniká rovněž vyhořelé palivo. Vyhořelým palivem se rozumí jaderné palivo, které bylo ozářeno v aktivní zóně reaktoru a trvale z ní odstraněno. Vyhořelé palivo je po vyjmutí z aktivní zóny reaktoru skladováno v bazénu v blízkosti reaktoru, který je k tomu účelu určen a který umožňuje snížit počáteční teplotu a úroveň radioaktivity. Z místa, kde se nachází reaktor, je vyhořelé palivo přepravováno po silnici, železnici nebo po moři buď do meziskladu, nebo do přepracovacího závodu k přepracování.

Čtrnáct ze sedmadvaceti členských států má v provozu jaderné reaktory a ve dvou dalších členských státech se nacházejí jaderné reaktory, které se z provozu vyřazují[2]. Většina členských států má reaktory pro výzkumné účely.

Za volbu své vnitrostátní politiky v oblasti nakládání s radioaktivními odpady a vyhořelým palivem je plně odpovědný každý členský stát. Vyhořelé palivo může být buď považováno za využitelný zdroj, který lze přepracovat, nebo, pokud je určeno k uložení, se na něj pohlíží jako na radioaktivní odpad. Vyhořelé palivo proto vyžaduje zvláštní pozornost. Bez ohledu na to, jaký způsob nakládání s radioaktivním odpadem a vyhořelým palivem členské státy zvolí, je

[1] Úř. věst. L 337, 5.12.2006, s. 21.

[2] Mezi 14 členských států, které mají v provozu jaderné reaktory, patří Belgie, Bulharsko, Česká republika, Finsko, Francie, Maďarsko, Německo, Nizozemsko, Rumunsko, Slovensko, Slovinsko, Spojené království, Španělsko a Švédsko; Itálie a Litva mají pouze jaderné reaktory, které se vyřazují z provozu.

přeprava těchto materiálů nezbytná a probíhá mezi členskými státy a do Společenství a ze Společenství.

1.2. Právní rámec

Operace, které souvisejí s přepravou radioaktivního odpadu nebo vyhořelého paliva, podléhají řadě požadavků stanovených právními nástroji Společenství[3] a mezinárodními právně závaznými úmluvami[4], jež se týkají zejména bezpečné přepravy radioaktivního materiálu a podmínek ukládání a skladování radioaktivního odpadu nebo vyhořelého paliva v zemi určení.

Právní předpisy Společenství pro ochranu zdraví pracovníků a veřejnosti vyžadují, aby přeprava radioaktivního odpadu nebo vyhořelého paliva mezi členskými státy, do Společenství a ze Společenství povinně podléhala společnému režimu předchozích povolení. Tento systém předchozího povolení přepravy, zavedený v roce 1992[5], byl výrazně změněn v roce 2006 přijetím směrnice o dozoru nad přepravou radioaktivního odpadu a vyhořelého paliva a o její kontrole, dále jen „směrnice o přepravě“[6]. Ustanovení směrnice z roku 1992 se musela změnit s ohledem na získané zkušenosti; bylo třeba vyjasnit a doplnit pojmy a definice, řešit dříve opomenuté situace a zjednodušit existující postupy pro přepravu radioaktivního odpadu mezi členskými státy. Změny byly rovněž nezbytné, aby se zabezpečil soulad s ostatními mezinárodními předpisy a předpisy Společenství, zejména se Společnou úmluvou o bezpečnosti při nakládání s vyhořelým palivem a o bezpečnosti při nakládání s radioaktivními odpady, k níž Společenství přistoupilo dne 2. ledna 2006.

Povinnostmi vyplývajícími ze směrnice o přepravě není dotčeno právo členských států vyvážet vyhořelé palivo k přepracování. Žádné ustanovení této směrnice nepředpokládá, že by měl členský stát určení povinnost souhlasit s přepravou radioaktivního odpadu a vyhořelého paliva ke konečnému zpracování nebo uložení s výjimkou zpětné přepravy (návrat do země původu). Každé odmítnutí takové přepravy musí být odůvodněno na základě kritérií stanovených v uvedené směrnici. Kromě toho směrnice zakazuje vývoz radioaktivního odpadu nebo vyhořelého jaderného paliva do afrických, karibských a tichomořských zemí (AKT) nebo do třetí země, která nemá zdroje k bezpečnému nakládání s radioaktivním odpadem nebo vyhořelým palivem.

Nedávno přijatá směrnice Rady 2011/70/Euratom[7], dále jen „směrnice o odpadech“, zavádí další závazné podmínky v případě přepravy radioaktivního odpadu včetně vyhořelého paliva považovaného za odpad v případě, že je určeno k uložení. Obecnou zásadou podle čl. 4 odst. 4 směrnice o odpadech se stanoví, že se radioaktivní odpad ukládá v členském státě, v němž vznikl, ledaže by v době přepravy vstoupila v platnost dohoda mezi dotčenými členskými státy a jiným členským státem nebo třetí zemí, na jejímž základě mohou dotčené členské státy použít úložiště odpadu v jiném členském státě nebo třetí zemi. Nicméně i na takovou dohodu se vztahují kritéria stanovená Komisí v souladu s čl. 16 odst. 2 směrnice o přepravě a

---

3 Zejména směrnice Rady ze dne 13. května 1996, kterou se stanoví základní bezpečnostní standardy na ochranu zdraví pracovníků a obyvatelstva před riziky vyplývajícími z ionizujícího záření. Úř. věst. L 159, 29.6.1996, s. 1.

4 Zejména Společná úmluva MAAE o bezpečnosti při nakládání s vyhořelým palivem a o bezpečnosti při nakládání s radioaktivními odpady.

5 Směrnice Rady 92/3/Euratom ze dne 3. února 1992; Úř. věst. L 35, 12.2.1992, s. 24.

6 Směrnice Rady 2006/117/EURATOM ze dne 20. listopadu 2006 o dozoru nad přepravou radioaktivního odpadu a vyhořelého paliva a o její kontrole.

7 Směrnice Rady 2011/70/Euratom ze dne 19. července 2011, kterou se stanoví rámec Společenství pro odpovědné a bezpečné nakládání s vyhořelým palivem a radioaktivním odpadem. Úř. věst. L 199, 2.8.2011, s. 48.

ustanovení směrnice o odpadech, která mimo jiné požadují, aby takové úložiště bylo už v době přepravy bezpečně v provozu.

Směrnicí o odpadech není dotčena možnost členských států přijmout vyhořelé palivo nebo odpad ze třetích zemí ke zpracování nebo přepracování a zaslat jej zpět do země jeho původu. Podobně platí, že členské státy mají i nadále možnost přepravit vlastní radioaktivní odpad nebo vyhořelé jaderné palivo ke zpracování nebo přepracování do jiného členského státu nebo do třetí země. V obou případech zůstává konečná odpovědnost za bezpečné a odpovědné nakládání s těmito materiály včetně odpadu jako vedlejšího produktu na členském státě nebo třetí zemi, ze které byl radioaktivní materiál odeslán.

1.3. Obecné zásady pro dohled nad zásilkami a jejich kontrolu

Držitel[8], který se chystá uskutečnit nebo zajistit přepravu radioaktivního odpadu nebo vyhořelého paliva v rámci Společenství, musí podat příslušným orgánům členského státu původu řádně vyplněnou žádost o povolení. Jedna žádost se může vztahovat na několik případů přepravy, pokud tyto mají stejné charakteristiky, je-li stejná trasa (země a překročené hranice) a stejné příslušné orgány.

Pokud má být radioaktivní odpad nebo vyhořelé palivo dováženo do Společenství, musí příjemce předložit tuto žádost příslušným orgánům členského státu určení. V případě přepravy z členského státu do třetí země, musí příslušné orgány v členském státě původu kontaktovat příslušné orgány v zemi určení.

K přepravě se nemůže přistoupit, dokud příslušné orgány země určení a všech zemí tranzitu neoznámí příslušným orgánům země původu svůj souhlas. Směrnice o přepravě stanoví, že schválení nebo odmítnutí se musí oznámit ve lhůtě dvou měsíců po obdržení žádosti. Odmítnutí členským státem určení nebo tranzitu musí být odůvodněno s ohledem na právní předpisy v oblasti přepravy a nakládání s radioaktivním odpadem nebo vyhořelým palivem, nebo na základě příslušných vnitrostátních právních předpisů, právních předpisů Společenství nebo mezinárodních právních předpisů týkajících se přepravy radioaktivního materiálu.

Příslušné orgány členských států tranzitu nebo určení mohou doplnit podmínky přepravy. Není však možné stanovit pro přepravu v rámci Společenství přísnější podmínky, než jsou podmínky stanovené vnitrostátními právními předpisy členského státu pro přepravu radioaktivního odpadu na jeho vlastním území.

A konečně, pokud nejsou splněny podmínky pro přepravu nebo nemůže být přeprava dokončena, příslušné orgány členského státu původu musí zajistit, aby radioaktivní odpad nebo vyhořelé palivo převzal zpět jeho držitel, ledaže by se s přepravovaným materiálem mohlo jinak bezpečně naložit.

2. PROVÁDĚNÍ OBECNÝCH USTANOVENÍ

2.1. Provedení směrnice

Směrnice o přepravě požaduje, aby do 25. prosince 2008 uvedly členské státy v účinnost právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s uvedenou směrnicí.

Ačkoli většina členských států tuto lhůtu dodržela, několik členských států neprovedlo směrnici včas a Komise proti nim zahájila řízení o nesplnění povinnosti. Dotyčné členské státy následně oznámily svá opatření k provedení směrnice a Komise mohla tyto případy

[8] „Držitelem“ se rozumí jakákoli fyzická nebo právnická osoba, která je před uskutečněním přepravy radioaktivního odpadu nebo vyhořelého paliva za tyto materiály odpovědná podle platných vnitrostátních právních předpisů a má v úmyslu je přepravit příjemci;

uzavřít během druhé poloviny roku 2009. Výjimkou bylo Řecko, které sdělilo svá opatření k provedení směrnice v září 2010.

Koncem roku 2010 se dokončila transpozice směrnice Rady 2006/117/Euratom a lze ji považovat za provedenou ve všech členských státech EU.

2.2. Standardní dokument pro dozor nad zásilkami a jejich kontrolu

Směrnice o přepravě předpokládá použití standardizovaného dokumentu pro všechny zásilky, na něž se uvedená směrnice vztahuje. S ohledem na získané zkušenosti zavádí nové rozhodnutí Komise standardní dokument pro dozor nad přepravou radioaktivního odpadu a vyhořelého paliva a jeho kontrolu, který byl zveřejněn v *Úředním věstníku Evropské unie* v dubnu 2008[9].

Pro přepravu radioaktivního odpadu a vyhořelého paliva (včetně vyhořelého paliva určeného ke konečnému uložení a jako takového považovaného za odpad) obsahuje standardní dokument v příloze formuláře žádosti o povolení, potvrzení přijetí žádosti, povolení nebo odmítnutí přepravy, popis zásilky/seznam balení, jakož i formulář potvrzení o přijetí zásilky. Standardní dokument obsahuje také seznam minimálních požadavků na řádně vyplněnou žádost.

Vzhledem k nesouladu mezi směrnicí Rady 2006/117/Euratom a vysvětlivkami k rozhodnutí Komise K(2008) 793 ze dne 5. března 2008, kterým se zavádí standardní dokument pro dozor nad přepravou radioaktivního odpadu a vyhořelého paliva a její kontrolu podle směrnice Rady 2006/117/Euratom (2008/312/Euratom), byla v Úředním věstníku zveřejněna oprava[10], která znění odpovídajícím způsobem mění.

Členské státy také podaly zprávy o některých obtížích při použití standardního dokumentu. Podrobné údaje o této nesrovnalosti a obtížích jsou uvedeny v pracovním dokumentu útvarů Komise SWD(2013) 150. Tyto problémy bude řešit poradní výbor.

2.3. Příslušné orgány

Příslušnými orgány jsou všechny orgány, které jsou podle právních předpisů zemí původu, tranzitu nebo určení zmocněny provádět systém dozoru nad přepravou radioaktivního odpadu nebo vyhořelého paliva a její kontroly. V zájmu usnadnění komunikace s Komisí musí všechny členské státy poskytnout Komisi nezbytné informace a kontaktní údaje svého příslušného orgánu nebo příslušných orgánů.

Seznam příslušných orgánů v členských státech je rovněž k dispozici na internetové stránce Evropské komise „Europa“ pod následujícím odkazem:

http://ec.europa.eu/energy/nuclear/transport/shipment_directive_en.htm.

2.4. Předávání dokumentů

Podle článku 19 směrnice o přepravě připraví Komise doporučení týkající se bezpečného a účinného způsobu předávání dokumentů a údajů souvisejících s ustanoveními uvedené směrnice. Komise rovněž vytvoří a bude udržovat elektronickou komunikační platformu pro poskytování kontaktních údajů příslušných orgánů v členských státech, informací o jazycích přijatelných pro příslušné orgány, jakož i o veškerých obecných podmínkách a případných dodatečných požadavcích vyžadovaných pro povolení přepravy.

[9] Úř. věst. L 107, 17.4.2008, s. 32.
[10] Úř. věst. L 343, 23.12.2011, s. 149.

Doporučení Komise pro bezpečný a efektivní systém předávání dokumentů a údajů bylo zveřejněno v *Úředním věstníku Evropské unie* v červenci 2009[11].

Pokud jde o elektronické platformy, Komise zřídila internetovou stránku (viz výše uvedený odkaz) se všemi příslušnými informacemi, které se směrnicí o přepravě souvisejí. Poskytnuté údaje jsou v případě potřeby aktualizovány na základě informací předávaných všemi členskými státy Komisi, jak je stanoveno v čl. 18 odst. 2 směrnice.

2.5. Poradní výbor

Při plnění úkolů stanovených směrnicí je Komisi nápomocen poradní výbor složený ze zástupců členských států. Na prvním zasedání konaném v květnu 2007 byl přijat jednací řád poradního výboru a jeho pracovní program na následující roky. Proběhlo devět zasedání výboru, které organizoval zástupce Komise a předsedal jim.

Poradní výbor vydal stanovisko:

– k zavedení a používání standardizovaného dokumentu,

– k doporučení Komise o kritériích pro vývoz radioaktivního odpadu a vyhořelého paliva do třetích zemí,

– k doporučení Komise pro bezpečný a efektivní systém předávání dokumentů.

Stanoviska výboru jsou uvedena v zápisech z jednání.

Dosavadní zkušenosti ukazují, že poradní výbor je vhodnou a užitečnou platformou, která umožňuje zástupcům členských států, aby se podělili o své zkušenosti s Komisí a mezi sebou navzájem.

2.6. Pravidelné zprávy

Členské státy jsou povinny podávat Komisi zprávy o provádění směrnice o přepravě, poprvé koncem roku 2011 a poté každé tři roky. Na základě zpráv členských států vypracovala Komise souhrnnou zprávu pro Evropský parlament, Radu a Evropský hospodářský a sociální výbor s cílem poskytnout užitečný přehled o povoleních vydaných v celém Společenství, informovat o praktických problémech, s nimiž se členské státy střetávají a o řešeních, která použily.

Podle článku 20 a postupy stanovenými v článku 21 směrnice byl poradní výbor požádán o stanovisko k návrhu zprávy a připojenému pracovnímu dokumentu. Připomínky členů poradního výboru nebyly zásadní. Týkaly se především aktualizace kontaktních údajů.

Při podávání zpráv by se měla věnovat zvláštní pozornost případům zpětné přepravy související s nepovolenými přepravami a neohlášeným radioaktivním odpadem (článek 4 směrnice). V rámci této první zprávy nebyla Komise informována o případech přepravy, na které by se vztahovala ustanovení článku 4.

3. PODÁVÁNÍ ZPRÁV ČLENSKÝMI STÁTY

K zajištění snazšího průběhu podávání zpráv poskytla Komise všem členským státům vzor zprávy rozdělený na dvě části: první část se týká se informací o provádění směrnice, druhá se týká informací o přepravě. Všechny členské státy Komisi zprávu podaly. Poskytnuté informace byly Komisí analyzovány a některé případné nejasnosti byly řešeny bilaterálně s dotyčnými členskými státy. Hlavní body zpráv členských států jsou shrnuty v této zprávě. Další podrobnosti lze najít v doprovodném pracovním dokumentu útvarů Komise.

[11] Úř. věst. L 177, 8.7.2009, s. 5.

Celkově členské státy neinformovaly o žádných závažných problémech při provádění směrnice. Některé členské státy nicméně uvedly, že vidí dvě problematické otázky, uvedené níže:

– skutečnost, že v EU neexistuje harmonizace uvolňovací úrovně u radioaktivního odpadu může případně vést k tomu, že materiály obsahující radioaktivní látky mohou být propuštěny v jednom členském státě, zatímco v jiném členském státě mohou být stále považovány za radioaktivní odpad,

– přeshraniční přeprava některých odpadů, které obsahují přirozeně se vyskytující radioaktivní materiály (odpad NORM[12]), nepodléhá registrovaným postupům v současnosti definovaným podle základních bezpečnostních standardů. Na tyto druhy odpadů se nevztahuje působnost směrnice o přepravě, ale ani směrnice o nakládání s odpady z těžebního průmyslu[13].

Oběma otázkami se bude dále zabývat poradní výbor a bude hledat řešení.

3.1. Přeprava

Směrnice o přepravě požaduje, aby se přeprava radioaktivního odpadu a vyhořelého jaderného paliva mezi členskými státy uskutečňovala pouze s předchozím souhlasem příslušných orgánů všech zainteresovaných členských států.

Ze sedmadvaceti členských států jich 14 povolovalo přepravu v rámci působnosti této směrnice. Počet povolení je relativně nízký. V období 2008–2011, které je předmětem této zprávy, členské státy oznámily vystavení 161 povolení[14] spadajících do působnosti této směrnice. V 74 % případů jde o povolení přepravy odpadu, zbývajících 26 % představují povolení k přepravě vyhořelého jaderného paliva.

Ve většině případů jde o přepravu mezi členskými státy. Podrobné informace jsou uvedeny v pracovním dokumentu útvarů Komise.

3.2. Vývoz ze Společenství

Jak již bylo zmíněno a aniž je dotčeno právo každého členského státu určovat svou vlastní politiku v oblasti nakládání s vyhořelým palivem, směrnicí o přepravě není dotčeno právo členských států vyvážet vyhořelé palivo za účelem přepracování s ohledem na zásady společného jaderného trhu a zejména volného pohybu zboží v rámci EU. Ustanovení čl. 16 odst. 1 směrnice však uvádí jasné podmínky, za jakých je vývoz zakázán. Zejména je důležité, aby příslušné orgány členských států nepovolily přepravu do třetí země, která nemá správní a technické kapacity a regulační strukturu pro nakládání s radioaktivním odpadem nebo vyhořelým jaderným palivem, jak je uvedeno dále ve společné úmluvě.

Z toho důvodu a za účasti poradního výboru postupem podle článku 21 stanovila Komise kritéria odpovídající čl. 16 odst. 2, a to zejména s ohledem na odpovídající bezpečnostní normy Mezinárodní agentury pro atomovou energii (MAAE), které usnadní členským státům zhodnotit, zda bylo dosaženo požadavků pro vývoz. Tato kritéria byla zveřejněna jako doporučení Komise v *Úředním věstníku Evropské Unie* v prosinci 2008[15].

Počet povolení vývozu do třetích zemí oznámených členskými státy je stále dosti nízký (17 % z celkového počtu oznámených povolení). Devět členských států podalo zprávu o celkem 28 vydaných povoleních pro vývoz mimo EU do Ruska, Číny, Švýcarska, Japonska a USA.

---

12 Přirozeně se vyskytující radioaktivní materiály (*Naturally Occurring Radioactive Materials*, NORM).

13 Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/21/ES ze dne 15. března 2006.

14 Pro upřesnění uvádíme, že některá povolení jsou udělena několika přepravám, které se uskuteční v období, jež může přesáhnout vykazovací období vymezené pro tuto zprávu.

15 Úř. věst. L 338, 17.12.2008, s. 69.

Z toho 16 povolení se týkalo odeslání vyhořelého paliva k přepracování (6 povolení pro vyhořelé palivo z jaderných elektráren) nebo přepracování a skladování (10 povolení pro vyhořelé jaderné palivo z výzkumných reaktorů). Zbývajících 12 povolení bylo přepravu radioaktivního odpadu, který se vracel do země původu (tj. radioaktivní odpad ze zpracování kontaminovaného materiálu v jednom z členských států).

Členské státy uvedly, že přeprava a vývoz jsou předmětem dohledu a kontroly v souladu s postupy a podmínkami stanovenými ve směrnici o přepravě. Na základě poskytnutých informací však není Komise schopna ověřit, zda byla všechna vývozní kritéria podle doporučení Komise splněna v plném rozsahu; zejména co se týče účinného uplatňování dohody o zárukách MAAE v zařízeních pro nakládání s vyhořelým palivem ve třetích zemích v souvislosti s podpisem a ratifikací Smlouvy o nešíření jaderných zbraní a souvisejících dodatkových protokolů, nebo co se týče splnění požadavků na vysokou úroveň bezpečnosti, jak to vyžaduje směrnice o odpadech.

Na základě zpráv členských států Komise rovněž konstatuje, že zprávy jsou celkově konzistentní a doplňkové k národním zprávám podle Společné úmluvy o bezpečnosti při nakládání s vyhořelým palivem a o bezpečnosti při nakládání s radioaktivními odpady, jelikož tyto zprávy popisují především právní rámec a odpovědnosti.

4. ZÁVĚR

Směrnice o přepravě byla úspěšně provedena ve všech členských státech EU. Obecná ustanovení směrnice byla provedena prostřednictvím přijetí a zveřejnění příslušného rozhodnutí a doporučení Komise a založením poradního výboru.

Po posouzení informací poskytnutých v prvních zprávách členských států Komise konstatuje, že v současné době je směrnice plně provedena tak, aby zajistila odpovídající ochranu obyvatelstva. Poskytuje strukturovaný a operativní rámec pro dohled a kontrolu přepravy ve všech členských státech a zajišťuje, že přeshraniční přeprava radioaktivního odpadu a vyhořelého jaderného paliva probíhá pouze s předchozím informovaným souhlasem příslušných orgánů všech zúčastněných členských států.

Provádění směrnice o přepravě nepůsobilo žádné větší problémy. Zjistilo se, že problematická je otázka odpadu NORM a uvolňovacích úrovní v souvislosti s přepravou radioaktivního odpadu. Problémy se bude dále zabývat poradní výbor zřízený podle této směrnice.

Pokud jde o zásilky radioaktivního odpadu a vyhořelého paliva, Komise konstatuje, že stávající vnitrostátní ustanovení umožňují příslušným vnitrostátním orgánům sledovat pohyb této přepravy na jejich území, zejména pokud jde o provádění ustanovení směrnice o základních bezpečnostních standardech na ochranu zdraví pracovníků a obyvatelstva před riziky vyplývajícími z ionizujícího záření.

Tato zpráva poskytuje první souhrnný přehled o povoleních vydaných ve Společenství podle směrnice o přepravě. Počet povolení přepravy je relativně nízký a situace ve vývozu do zemí mimo EU je přehledná. Ačkoli vývozní kritéria Komise byla zveřejněna pouze jako doporučení, které nemá právně závazný charakter, sladěním postupů členských států se všemi kritérii bude řešit Komise v úzké spolupráci s poradním výborem.

Při provádění směrnice o odpadech jsou členské státy vyzývány, aby přijaly konkrétní rozhodnutí pro bezpečné nakládání s vlastním vyhořelým palivem a radioaktivním odpadem. Bude tím jistě ovlivněna i přeprava uvnitř EU a do/z EU. V příštích zprávách tak budou uvedeny informace o vývoji v přepravě radioaktivního odpadu a vyhořelého paliva.

Závěrem lze zmínit, že za poslední tři roky, které jsou předmětem této zprávy, nebyly zaznamenány žádné nehody vedoucí k uvolnění radioaktivních látek do životního prostředí, ke kterým by došlo při vnitrostátním nebo přeshraničním pohybu radioaktivního odpadu nebo vyhořelého jaderného paliva.